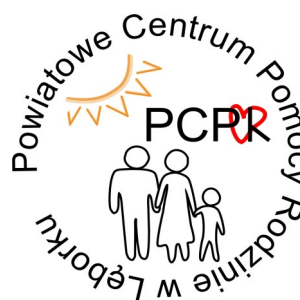

INFORMATOR DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH I ICH OPIEKUNÓW

Spis treści:

Tytułem wstępu	2
Czym jest proces usamodzielnienia	2
Etapy procesu usamodzielnienia	3
Wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia	4
Opracowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia	5
Formy pomocy, warunki	6
Pomoc na kontynuację nauki	7
Pomoc na usamodzielnienie	8
Pomoc na zagospodarowanie	8
Odmowa przyznania świadczeń	9
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	9
Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	10
Pomoc prawna i psychologiczna	10
Pomoc wsparcia osób usamodzielnianych	11
Monitoring sytuacji osoby usamodzielnianej	12
Zakończenie procesu usamodzielnienia	13
Podstawa prawna, źródła informacji	14
Dane adresowe – kontakt	15

PCPR w Lęborku

**ul. Czołgistów 5
84-300 Lębork**

tel./fax. 59/8628106   pcpr@pcprlebork.pl
www.pcprlebork.pl

Tytułem wstępu

Informator ten został przygotowany w celu zebrania w jednym miejscu najważniejszych informacji dotyczących procesu usamodzielnienia.

Mamy nadzieję, że pozyskana wiedza ułatwi osobom w to zaangażowanym odnalezienie się w tym obszarze tak, żeby jak najlepiej wykorzystać istniejące możliwości i w rezultacie osiągnąć cel, którym jest przygotowanie młodego człowieka do wkroczenia samodzielnie w dorosłe życie i realizowanie dalszych planów.

Pełnoletni wychowanek przebywający w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej ma prawo wyboru:

- ⇒ może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli: uczy się w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na uczelni, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, w przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności uczy się dodatkowo na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z zapisami indywidualnego programu usamodzielnienia
- ⇒ może opuścić pieczę zastępczą.

W każdym przypadku bez względu na to, czy wychowanek zdecydował się na pozostanie w pieczy zastępczej, czy też zdecydował się na jej opuszczenie, należy rozpocząć proces usamodzielnienia - mieć wyznaczonego opiekuna usamodzielnienia i sporządzić Indywidualny Program Usamodzielnienia.

Na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności osoby usamodzielnianej, dyrektor lub kierownik placówki albo rodzina zastępcza informuje powiatowe centrum pomocy rodzinie, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby usamodzielnianej przed umieszczeniem w pierwszej formie pieczy zastępczej, o zamiarze jej usamodzielnienia.

Czym jest proces usamodzielnienia

Jest to ważny etap w życiu, który ma pomóc młodemu człowiekowi w przygotowaniu się do podjęcia samodzielnego dojrzałego życia. Tak naprawdę trwa on całe życie i każdy przez niego przechodzi.

Jednak dla osób znajdujących się w wyjątkowej sytuacji życiowej będących w wieku 17-25 lat dodatkowo są zaoferowane różne formy wsparcia w tym okresie.

Osoba usamodzielniana to młody człowiek przebywający na podstawie postanowienia sądu w pieczy zastępczej / tj. rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii (zapewniającym całodobową opiekę), schronisku dla nieletnich, zakład poprawczy.

Proces usamodzielnienia dla tych osób rozpoczyna się na trzy miesiące przed osiągnięciem pełnoletności, ale już rok przed skończeniem 18 roku życia osoba usamodzielniana wybiera tzw. opiekuna usamodzielnienia, który pełni funkcję wspierającą.

W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej proces usamodzielnienia trwa najdłużej do ukończenia 25 roku życia.

Nie zaczyna się od zera bo przez wszystkie lata swojego dotychczasowego życia osoba wkraczająca w ten etap zdobywała wiedzę, umiejętności, podejmowała wyzwania, rozwiązywała problemy. Podczas procesu usamodzielnienia zostanie to wszystko wykorzystane, żeby wspomóc wychowanka w dalszym rozwoju. Może to być wymagający etap w życiu. Z jednej strony czeka się z utęsknieniem na osiągnięcie pełnoletności. Z drugiej jednak dorosłe życie wiąże się też z nowymi wyzwaniami, które mogą przytłaczać.

Ważne jest to, aby wykorzystać ten czas jak najlepiej tak, żeby dorosłe życie stwarzało więcej możliwości niż zagrożony.

Na co zatem przeznaczony jest ten czas?

*„Tysiącmilowa podróż
zaczyna się
od pierwszego kroku”*

Konfucjusz

Wiedz, że:

po ukończeniu 18 roku życia **możesz, ale nie musisz** od razu usamodzielniać się

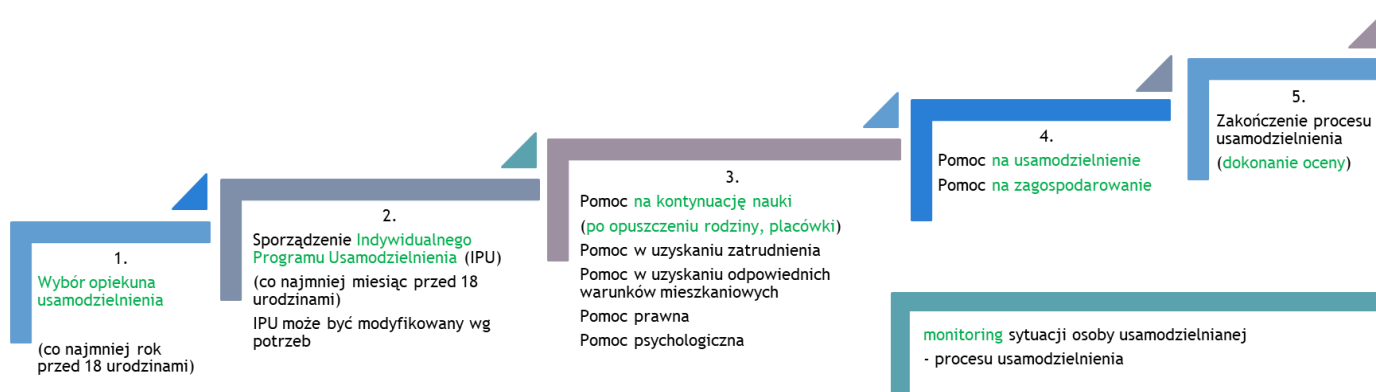
udo 25 roku życia możesz przebywać w dotychczasowej pieczy zastępczej **za zgodą** rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej

Usamodzielnienie to czas przeznaczony na:

- ⇒ Zastanowienie kim jesteś, jakie masz zasoby, ograniczenia, na czym Ci zależy, jakie masz cele życiowe, jak możesz je osiągnąć?
- ⇒ Rozpoczęcie realizacji tych celów.
- ⇒ Kształcenie, wybór zawodu, zdobywanie nowych umiejętności.
- ⇒ Naukę rozwiązywania różnych zadań charakterystycznych dla dorosłego życia typu: poszukiwanie pracy, zdobywanie doświadczenia zawodowego, zdobycie prawa jazdy, gospodarowanie pieniędzmi, zaznajomienie się z różnymi instytucjami itp.;
- ⇒ Stwierdzenie na kogo można liczyć w swoim życiu, na budowanie prawidłowych relacji;
- ⇒ Tworzenie własnej koncepcji na życie.

Etapy procesu usamodzielnienia

Teraz po kolei, krok po kroku, omówimy kolejne działania w procesie usamodzielnienia, co miejmy nadzieję pozwoli zyskać przekonanie, że może jest to z jednej strony wymagający czas, ale z drugiej bardzo pożyteczny i potrzebny. Usamodzielnienie jest procesem. I u każdej osoby przebiega nieco inaczej, ale poniższy wykres poszczególnych etapów pomoże go zobrazować:

Opracowanie indywidualnego programu usamodzielnienia

Osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia, przy współpracy właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie (ze względu na miejsce pochodzenia osoby usamodzielnianej), jest zobowiązana opracować Indywidualny Program Usamodzielnienia. Indywidualny Program Usamodzielnienia przygotowuje się **co najmniej na 1 miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności**, biorąc pod uwagę sposób i formy:

Przygotowując indywidualny program usamodzielnienia uwzględnia plan podejmowanych działań wynikających z programu i terminy ich realizacji oraz zobowiązania osoby usamodzielnianej.

Program usamodzielnienia jest formą kontraktu, w którym osoba usamodzielniana zobowiązuje się do realizacji poszczególnych postanowień w nim zawartych. Indywidualny program usamodzielnienia staje się podstawą przyznania świadczeń na usamodzielnienie z datą podpisania go przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia oraz kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Brak realizacji podjętych postanowień przez osobę usamodzielnianą może stanowić podstawę do wstrzymania, zawieszenia na okres do 1 roku lub odmowy przyznania pomocy w ramach usamodzielnienia.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia może dokonać zmian w indywidualnym programie usamodzielnienia.

Zmiany programu wymagają zatwierdzenia przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W IPU zadeklarowałeś, że będziesz informował/a opiekuna usamodzielnienia i PCPR o każdej zmianie sytuacji życiowej - osobistej, dochodowej, majątkowej mającej wpływ na udzielaną pomoc (szczególnie o zmianie szkoły czy miejsca zamieszkania). Powinieneś/powinnaś zgłosić wszystkie zmiany mające wpływ na zapisy IPU - **MODYFIKUJE SIĘ.**

- współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem;
- uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej;
- uzyskania kwalifikacji zawodowych;
- pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego;
- osiedlenia się osoby usamodzielnianej w powiecie innym, niż miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pierwszej formie pieczy zastępczej;
- pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w szczególności przez umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym przez czas określony, ułatwienie uzyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy, umożliwienie osobie uczącej się w szkole ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej zamieszkania w bursie, lub internacie do czasu ukończenia nauki,
- podjęcia zatrudnienia,
- pomocy w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leńsku
ul. Czajkowskiego 3, 84-200 Leńsk
tel./fax: 79 2422111
pcpr@pcprk.gov.pl www.pcprk.gov.pl

Leńsk, dnia _____

INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA

DANE OSOBY USAMODZIELNIANEJ

Imię i nazwisko: _____
Data i miejsce urodzenia: _____
Aktualny adres zamieszkania: _____
Adres zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej: _____

Telefon/e-mail: _____

Adresy i dane kontaktowe:
 rodzina zastępcza społeczna
 rodzina zastępcza niezarodkowa, zarodkowa, RDD
 placówka opiekuńcza - wychowawcza
 placówka placówka opiekuńczo-terapeutyczna

Indywidualne potwierdzenie pobytu (jeżeli dotyczy) w: o domu pomocy społecznej, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych i niepełnosprawnych / o specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym / o ośrodku szkolno-wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjalnym / o specjalnym ośrodku wychowawczym / o hospicjum stażowym lub ośrodku medycyny paliatywnej / o ewangelii diecezjalnej lub zakladzie poprawy karności lub karnej, ośrodku dla niepełnych / o domu dla matek i małych dzieci i kobiet w ciąży.

I. Wypis z listy adresów i telefonów

Imię i nazwisko	Podmiot	Zakres udzielanej pomocy	Termin realizacji

II. Sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych:

1. Uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej:
 Postawione wykształcenie: _____
 Obecnie kontynuowane nauki: _____
 TAK
 nazwa szkoły, klasa/rok/semestr lub nazwa pracodawcy w celu przygotowania zawodowego/innie i nazwiska pracodawcy lub nazwa kursu/nazwa podmiotu realizującego kurs: _____

termin ukończenia ww. formy kontynuacji nauki: _____
 NIE

2. Uzyskania kwalifikacji zawodowych:
 Postawione uprawnienia zawodowe (kursy, szkolenia): _____
 Nowa, rodzaj kwalifikacji _____
 zdobyte uprawnienia _____
 data otrzymania _____

III. Uprawnienia do ubezpieczenia zdrowotnego

1. Sytuacja zdrowotna:
 Czy osoba usamodzielniana posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności: _____
 TAK - stopień niepełnosprawności: _____ na jaki okres od _____ do _____
 NIE

2. Po uzyskaniu pełnoletności uprawnienia do ubezpieczenia zdrowotnego będą posiadał/posiadawca: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____

3. Po opóźnieniu pieczy zastępczej orzeczenie o stopniu niepełnosprawności będzie posiadał/posiadawca: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____
 ubezpieczenia zdrowotnego: _____

IV. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych

1. Planowane miejsce zamieszkania:
 Po uzyskaniu pełnoletności:
 posiadanie w dotychczasowej rodzinie zastępczej/placówce, w terminie do: _____
 opuszczenie rodzinnej zastępczej/placówki

Po opóźnieniu (rodziny zastępczej/placówki) zamierzam osiedlić się (miejscowość, gmina, powiat): _____

2. Planowane miejsce zamieszkania:
 posiadanie w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej _____ termin _____
 wyzwanie publiczne/mieszkanie _____ termin _____
 zamieszkanie z rodziną biologiczną _____ termin _____
 kupię mieszkanie _____ termin _____
 uzyskam lokal z zasobów gminy _____ termin _____
 służy wysoce i uzyskam miejsce w mieszkaniu chronionym _____ termin _____
 inne _____ termin _____

3. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych:
 Po opóźnieniu pieczy zastępczej osiedlenie pomocy w: _____
 (Dotyczy opóźnienia (dotychczasowej) pieczy w zakresie pieczy zastępczej lub podopiecznym i innych osobom przebywającym w tym samym mieszkaniu, uzyskanie przez do użytku miejsca w mieszkaniu chronionym terapeutycznym, uzyskanie skierowania do całonoclego miejsca pomocy społecznej dla osób niepełnych do samodzielnego egzystencji)

V. Pomoc w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia

1. Po opóźnieniu pieczy zastępczej zamierzam:
 kontynuować zatrudnienie w zawodzie _____
 podjąć zatrudnienie w zawodzie _____
 pracować _____
 samodzielnie poszukiwać pracy _____
 pozostać w pracy na podległości Powiatowego Urzędu Pracy _____
 uzyskać uprawnienia do renty ze względu na niepełność do pracy z powodów zdrowotnych _____
 inne _____

2. Ocena pomocy w uzyskaniu zatrudnienia:

pomoc doradcy zawodowego
 uczestnictwo w zajęciach indywidualnych/grupowych - warsztatach umiejętności społecznych (pomoc w porównaniu CV, lista instytucjonalnego, poznanie zakresu możliwości i sposobu zawierania pracy w biurze, PUP, ZUS, UI itp.)
 uczestnictwo w zajęciach wyjazdowych w ramach partnerstwa w projekcie pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie leńskim realizowanych przez Regionalne Centrum Młodzieży w Leńsku

VI. Pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń

Wyszczególnienie	TAK/NIE	Termin składania wniosku
Pomoc na kontynuowanie nauki		
Pomoc na usamodzielnienie		
Pomoc na zagospodarowanie		

VII. Inne oczekiwane formy wsparcia

Inne oczekiwane formy pomocy (proszę wpisać w wolnej postaci formę i zakres pomocy)

pomoc prawna
 wsparcie psychologiczne, terapeutyczne
 pomoc w kontaktach z instytucjami i/lub pozyskanie informacji o możliwych formach wsparcia instytucjonalnego współpracujących
 nawigacja i/lub utrzymywanie kontaktów z rodziną
 udział w spotkaniach i przedsięwzięciach edukacyjno-integracyjnych pieczy zastępczej
 modyfikowanie indywidualnego programu usamodzielnienia
 inne _____

VIII. Informacje, deklaracje i zobowiązania

1. Deklaruję, że zostałem/am poinformowany o przysługujących mi uprawnieniach i obowiązkach wynikających z przepisów prawnych związanych z procesem usamodzielniania wychowanków Obwodowego Zespołu Pracy i Informacji - pierwszy etap pracy usamodzielniania - przygotowanie pieczy zastępczej - ustawa z dnia 12 czerwca 2011 r. o wsparciu rodzinnym i systemie pieczy zastępczej / osoby usamodzielniane opuszczające placówki i rodziny i pomocy społecznej - ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.
 - pierwszy etap informacyjny BIP Powiatu Leńskiego (https://powiatlebenski.gov.pl) - uchwała nr 261/2012 Zarządu Powiatu Leńskiego z dnia 29 września 2012 r. w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Leńskim - załącznik nr 10 - Załącznik przygotowawczy dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie oraz zagospodarowanie.
 - regulaminami wewnętrznymi w PCPR w Leńsku BIP PCPR w Leńsku (https://pcprk.gov.pl) - Zarządzenia nr 20/2011, Zarządzenia PCPR w Leńsku z dnia 15 września 2011 roku w sprawie wprowadzenia warunków dokonywania wyjazdów wychowanków w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Leńsk - załącznik 16 (16a-16d) - Usamodzielnianie wychowanków
 - informami dla osób usamodzielnianych - formularz deklaracji oraz na stronie www.pcprk.gov.pl (zakładka OSOBY USAMODZIELNIANE)
 - informami o realnych warunkach, formach wsparcia i integracji w środowisku lokalnym oraz na stronie www.pcprk.gov.pl (zakładka PROJEKT PROGRAMY)

2. Zobowiązuję się do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, zatwierdzonego przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Leńsku/_____

3. Zobowiązuję się do aktywnego współdziałania z opiekunem usamodzielnienia w celu skutecznego realizacji programu usamodzielnienia.

4. Zobowiązuję się do przedkładania w PCPR w Leńsku na początku każdego semestru załącznika stwierdzającego kontynuowanie nauki.

5. Zobowiązuję się do dotowania wraz z opiekunem usamodzielnienia i pracownikami PCPR w Leńsku obowiązkowego miesięcznego spotkania i procesu usamodzielnienia oraz do zabierania udziału w realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie właściwego do udzielania pomocy - osoby kierujące procesem usamodzielnienia.

6. Deklaruję, że będę informował/a opiekuna usamodzielnienia oraz PCPR w Leńsku o każdej zmianie mojej sytuacji życiowej - osobistej, dochodowej i majątkowej - mającej wpływ na udzielaną pomoc, w tym szczególnie o zmianie szkoły i miejsca zamieszkania.

7. Zobowiązuję się do prezentowania pomocy na usamodzielnienie do zapobieżenia wadliwym, szkodliwym potrzebom tj. polegającym na niekorzystnym stwarzaniu warunków do działalności kariologicznej, w tym polegającym na kwalifikacji zawodowych, podjęciu wyjazdów związanych z nauką, wyłączeniem wyjazdów na kontynuowanie nauki.

IX. ZATWIERDZENIE INDYWIDUALNEGO PROGRAMU USAMODZIELNIENIA

Opinia pracownika merytorycznego: _____

Sprawdzono pod względem merytorycznym i formalnym dnia _____
 opinia pozytywna opinia negatywna

Zatwierdzam niniejszy program do realizacji: _____
 (proszę wpisać nazwisko i stanowisko)
 (proszę wpisać nazwisko i stanowisko)
 (proszę wpisać nazwisko i stanowisko)

Formy pomocy

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną przysługują pomoc na:

- ⇒ kontynuowanie nauki
- ⇒ usamodzielnienie
- ⇒ zagospodarowanie

Udziela się pomocy w uzyskaniu:

- ⇒ odpowiednich warunków mieszkaniowych
- ⇒ zatrudnienia
- ⇒ zapewnienia pomocy prawnej i psychologicznej.

Formy pomocy - warunki

Osobie usamodzielnianej przysługuje pomoc w usamodzielnieniu - pomoc na wniosek osoby usamodzielnianej. Pomoc na usamodzielnienie przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- ⇒ osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej i przebywała w pieczy zastępczej co najmniej rok, na podstawie postanowienia sądu,
- ⇒ wskazała osobę, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielniania i przedstawi pisemną zgodę tej osoby,
- ⇒ przedstawiła sporządzony razem z opiekunem usamodzielniania i zatwierdzony przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie indywidualny program usamodzielniania na co najmniej miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności,
- ⇒ zobowiąże się pisemnie do realizacji przedstawionego indywidualnego programu usamodzielniania.

Przyznanie pomocy osobie usamodzielnianej jest uzależnione od długości pobytu w pieczy zastępczej.

Osoba usamodzielniana może ubiegać się o przyznanie ww. pomocy, jeśli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- ⇒ 3 lata - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną (przez rodzinę spokrewnioną należy rozumieć wstępnych lub rodzeństwo);
- ⇒ 1 roku - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Do powyższych okresów wlicza się również:

- ⇒ okres pobytu osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej (na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy),
- ⇒ okresy pobytu w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zapewniającym całodobową opiekę, i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej nie zostało uchylone;

W niektórych przypadkach pracownik socjalny może przeprowadzić wywiad środowiskowy w celu ustalenia sytuacji dochodowej usamodzielnianego wychowanka. Wywiad środowiskowy przeprowadza pracownik socjalny w miejscu zamieszkania osoby usamodzielnianej.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszony o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są zobowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Rozpatrzenie wniosku powinno nastąpić w terminie:

- ⇒ do jednego miesiąca w przypadku sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego,
- ⇒ do dwóch miesięcy w przypadku spraw wymagających postępowania wyjaśniającego i szczególnie skomplikowanych.

Termin załatwiania spraw liczy się od dnia wszczęcia postępowania w danej instancji. W przypadku nie załatwienia sprawy w terminie, nawet z przyczyn niezależnych od organu, organ prowadzący postępowanie powinien zawiadomić stronę o fakcie niezatawienia sprawy w terminie, podać przyczynę zwłoki i wskazać nowy termin załatwienia sprawy.

Pomoc na kontynuację nauki

Pomoc na kontynuowanie nauki przysługuje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę: w szkole:

- ⇒ w zakładzie kształcenia nauczycieli;
- ⇒ w uczelni;
- ⇒ na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
- ⇒ u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc na kontynuowanie nauki przysługuje się po przedłożeniu przez usamodzielnianego wychowanka na początku każdego semestru aktualnego zaświadczenia szkolnego, potwierdzającego kontynuowanie nauki w szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej oraz wniosku zaopiniowanego przez opiekuna usamodzielnienia. Pomoc na kontynuowanie nauki jest przyznawana na czas trwania nauki.

W przypadku, gdy uprawnienie do kontynuowania nauki nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, pomoc przysługuje się w wysokości proporcjonalnej do liczby dni w danym miesiącu kalendarzowym, w którym

przysługuje pomoc. Pomoc na kontynuację nauki przysługuje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wynosi 566,00 zł miesięcznie. Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego.

Ponadto w przypadku, gdy osoba usamodzielniana uczy się w szkole ogólnodostępnej, w systemie dziennym, a jej dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, po analizie sytuacji osobistej i pozytywnej opinii opiekuna usamodzielnienia oraz pracownika Działu Pieczy Zastępczej może być przyznana w wysokości do 1.000,00 zł.

Osoba usamodzielniana otrzymująca pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki jest obowiązana przedłożyć, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, zaświadczenie stwierdzające kontynuowanie nauki.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- ⇒ kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie;
- ⇒ bez uzasadnionych powodów zmienia trzykrotnie, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu;
- ⇒ została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc na kontynuowanie nauki można zawiesić w przypadku, gdy:

- ⇒ w trakcie kształcenia w zakładzie kształcenia nauczycieli lub w uczelni osoba usamodzielniana przebywa na urlopie od zajęć;
- ⇒ osoba usamodzielniana nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
ul. Czajkowskiego 5, 84-300 Lębork
Tel./fax: 5910623106
pcpr@pcpr.lębork.pl www.pcpr.lębork.pl

Złotych _____ data _____

(niep) (nazwisko) _____
(niep) (nazwisko) _____
(PESEL) _____
(niep) (nr dowodu osobistego, wydany przez) _____
(nr telefonu) _____

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

WNIOSEK
O PRYZNANIE POMOCY NA KONTYNUOWANIE NAUKI

Proszę o przyznanie mi pomocy na kontynuowanie nauki. (Szczegółowe informacje: załącznik – forma kształcenia*)

SKOŃCZENIE (UCZESZANIE) / SZKOŁA WYŻSZA / INNE UCZELNIE	nazwa szkoły / adres szkoły / kierunek nauki / klasa/rocznik nauki
ZAKŁAD KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI	nazwa i adres zakładu kształcenia nauczycieli
KURS	nazwa kursu / nazwa instytucji szkoląc.
U PRACOWNIK W CELU PRZYKUTOWANIA DZIAŁALNOŚCI	nazwa pracodawcy / adres pracodawcy

* miejscowe aktywności ** miejscowe usługa:

UWAGA: Do wniosku dołącza się aktualną informację potwierdzającą kontynuowanie nauki.

(miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy) _____

Proszę o przekazanie należnych mi świadczeń z tytułu kontynuowania nauki na numer rachunku bankowego:

należący do _____

(miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy) _____

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zobowiązuje się niezwłocznie poinformować Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku o każdej zmianie sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która ma wpływ na prawo do pomocy na kontynuowanie nauki, **zobowiązuje się również dołączyc pisemną informację ze szkoły potwierdzającą kontynuowanie nauki, nie rzadziej niż co 6 miesięcy.**

_____ (miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy)

Deklaruję, że nie byłem/len skazana/ny (byłem/len skazana/ny) prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe (zgodnie z art. 11 § 1 pkt 1 k.k.) _____ z dnia _____ sygn. akt _____

_____ (miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy)

Jako opiekun usamodzielnienia popieram/nie popieram* przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki.
Uwagi: _____
_____

_____ (miejscowość, data) _____ (czytelny podpis opiekuna usamodzielnienia)

OSWIADCZENIA

Wniosek składam, że:

Zapoznałem/len się z Zawodem przyznawania ulg osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, ustanowionego przez Zarząd Powiatu w Lęborku, w szczególności zobowiązuje się do wyliczenia proporcjonalnego indywidualnego opłaty z przeliczaniem, pod rygorem zerwania świadczenia, jak za świadczenia w wysokości 12% kwoty świadczenia pomaganego, do dnia _____

1. Cieplice (miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy)

2. Kłodzko (miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy)

3. Kłodzko (miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy)

4. Podanie danych osobowych jest wyrogiem ustawowym i osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Ubrona, podanie danych osobowych świadczonej, będzie konsekwentnie skazywana w ustawie określonej w pkt 3.

5. Dane osobowe przetwarzane będą przez okres wynikający z przepisów określonych w pkt 3 oraz z obowiązku ich archiwizowania.

6) Osoby, których dane osobowe są przetwarzane, posiadają prawo dostępu do danych osobowych dotyczących ich osoby, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania lub prawo do wyłączenia sprzeciwu wobec przetwarzania w takim zakresie, do jakiego odnosi się przetwarzanie.

7) Osoby, których dane osobowe są przetwarzane, mają prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

8) Dane osobowe, które są przetwarzane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, nie będą podlegały dalszemu udostępnieniu podmiotom trzecim, w tym profilowaniu.

9) Zgodnie z art. 13 świadczenie pomocniczego administracyjnego może być czynny udział w budowaniu systemu pomiarowego administracyjnego, a przed wydaniem decyzji wyznaczanie się co do zabieganych środków i materiałów oraz sposobów ich dostarczenia.

(miejscowość, data) _____ (czytelny podpis wnioskodawcy)

(miejscowość, data) _____ (podbiór przyjmującego oświadczenia)

*niepotrzebne skreślić

W przypadku, gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie co do zasady jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki.

Pomoc na usamodzielnienie

Jej wysokość wynosi:

1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3.730,00 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:
  - a) nie mniej niż 7.458,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - b) nie mniej niż 3.730,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - c) nie mniej niż 1.865,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.

W przypadku gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200 zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, **jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.**

Pomoc na zagospodarowanie

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana **jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia**, w wysokości 1.695,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości 3.890,00 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.

W przypadku, gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200 zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób.

Odmowa przyznania świadczeń

Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- ⇒ istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;
- ⇒ osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletniości opuściła samowolnie pieczę zastępczą;

⇒ osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;

⇒ stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;

⇒ osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyła się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;

⇒ osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych

Pomoc ta polega na:

- ⇒ wsparciu w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy (wsparcie wniosku o przydział mieszkania),
- ⇒ zapewnieniu konsultacji prawnej w zakresie spraw spadkowych lub podpisywania umów cywilno-prawnych na wynajem mieszkania,
- ⇒ uzyskaniu prawa do uzyskania miejsca w mieszkaniu chronionym treningowym przez określony czas,
- ⇒ uzyskaniu skierowania do całodobowej jednostki pomocy społecznej dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

Pełnoletni wychowanek po uzyskaniu pełnoletniości powinien złożyć wniosek o przydział lokalu kwaterunkowego w wydziale lokalowym Urzędu Miasta lub Urzędu Gminy w planowanym miejscu osiedlenia.

Osoba usamodzielniana mieszkając w mieszkaniu chronionym ma obowiązek ponoszenia częściowych kosztów jego utrzymania w zależności od swoich dochodów. W szczególnie uzasadnionych przypadkach starosta może ją zwolnić z ponoszenia tych opłat.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie precyzuje form pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, pozostawiając inicjatywę w tym zakresie podmiotom zobowiązanym do tej pomocy.

Pomoc ta może przybrać w szczególności następujące formy:

- ⇒ całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju,
- ⇒ ułatwienie uzyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy,
- ⇒ umożliwienie osobie usamodzielnianej uczącej się zamieszkania w bursie lub internacie do czasu ukończenia nauki,
- ⇒ całkowite lub częściowe pokrycie osobie usamodzielnianej studiującej w szkole wyższej wydatków związanych z zakwaterowaniem.

Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

Ten rodzaj pomocy polega na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z możliwościami i dążeniami.

To także zachęcanie do udziału w szkoleniach aktywizujących, grupach wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków oraz pokierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy celem zarejestrowania się jako osoba bezrobotna. Dzięki rejestracji w PUP osoba usamodzielniana nabywa również prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

Ponadto w ramach aktywizacji zawodowej w Powiecie Lęborskim osoby usamodzielniane mogą skorzystać w ramach realizowanego projektu pn. Centrum Usług Społecznych w Powiecie Lęborskim oraz udzielanych organizacji pozarządowej grantów (realizowany przez PCPR w Lęborku oraz przez Regionalne Centrum Młodzieży w Lęborku - tel. 513 011 277 - w Stacji Kultura w Lęborku (ul. Dworcowa 8) z różnorodnych form wsparcia - na następnej stronie.

Pomoc prawna i psychologiczna

Osoba usamodzielniana może korzystać z nieodpłatnej pomocy i wsparcia specjalistów w PCPR w Lęborku oraz w instytucjach na terenie Powiatu.

Aby umówić się na:

- ⇒ poradnictwo psychologiczne
- ⇒ terapię (psychologa, psychotraumatologa, terapeutę uzależnień, terapeutę w nurcie poznawczo-behawioralnym, systemowym - wsparcie innych terapeutów możemy zabezpieczyć wg zgłoszonych potrzeb)
- ⇒ poradnictwo prawne prosimy o kontakt z PCPR - osobisty lub telefoniczny - tel. 059 8628106.

Ponadto w Powiecie Lęborskim realizowana jest nieodpłatna pomoc prawna - funkcjonują dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jeden punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego:

- ⇒ pierwszy punkt nieodpłatnej pomocy prawnej - prowadzony przez radców prawnych z ramienia organizacji pozarządowej w Łebie przy ul. Kościuszki 5 (w budynku Urzędu Miejskiego w Łebie) w następujących dniach i godzinach: poniedziałek (z wyłączeniem trzeciego poniedziałku miesiąca), wtorek: od 10.00 do 14.00, środa: od 15.00 do 19.00 oraz
- ⇒ w Nowej Wsi Lęborskiej ul. Grunwaldzka 24 (w budynku Urzędu Gminy Nowa Wieś Lęborska) w następujących dniach i godzinach: w czwartek i piątek w godz. 08.00 - 12.00,
- ⇒ drugi punkt nieodpłatnej pomocy prawnej - przez adwokatów i radców prawnych uruchomiony w Lęborku przy ul. Krzywoustego 1 (budynek po byłym ZWAR) w następujących dniach i godzinach: w następujących dniach i godzinach: poniedziałek, środa, piątek (z wyłączeniem pierwszego piątku miesiąca) w godzinach od 14.00 do 18.00 oraz wtorek, czwartek w godzinach od 09.00 do 13.00,

- ⇒ punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego - prowadzony przez organizację pozarządową uruchomiony w Lęborku przy ul. Krzywoustego 1 (budynek po byłym ZWAR) w następujących dniach i godzinach: poniedziałek, środa, piątek w godzinach od 09.00 do 13.00; wtorek (z wyłączeniem drugiego wtorku miesiąca), czwartek od 14.00 do 18.00.
- ⇒ w ramach działalności ww. punktów wprowadzona jest nieodpłatna mediacja w Lęborku przy ul. Czołgistów 5: trzeci poniedziałek miesiąca, drugi wtorek miesiąca oraz pierwszy piątek miesiąca w godz. od 14.00 do 18.00. Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, nieodpłatna mediacja przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

FORMY WSPARCIA DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

- ⇒ **sfinansowanie lub dofinansowanie kursów, szkoleń podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe,**
- ⇒ **warsztaty umiejętności społecznych - indywidualne i grupowe** - cykliczne comiesięczne spotkania edukacyjne z wyjazdami w środowisko lokalne - do instytucji i firm funkcjonujących na terenie powiatu - do urzędów, banku, urzędu skarbowego, ZUS, PUP itp. - celem nauki, jakie zadania pełnią te organizacje, czym się zajmują, co i jak można w nich załatwić, spotkania z przedstawicielami tych podmiotów. W ramach warsztatów uczestnicy uczą się także jak napisać list motywacyjny, podanie o pracę, podanie o mieszkanie, cv, czy też jak rozliczyć PIT;
- ⇒ **doradztwo zawodowe**
- ⇒ **wyjazdy edukacyjno-integracyjne** - do LebaParku, SeeParku, zoo, teatru, itp..
- ⇒ **wsparcie psychologiczne** - prowadzenie wsparcia indywidualnego,
- ⇒ **wsparcie mentora** - biuro mentoringu - zadaniem mentora jest wsparcie psychiczne uczestników, prowadzi on diagnozę potrzeb i podejmuje interwencje kontaktując uczestników z innymi specjalistami. Mentor jest wsparciem dla uczestników pomagając im przezwyciężyć bariery i trudności związane z udziałem w działaniach projektowych (np. pomoc w dopasowaniu spotkań indywidualnych do planu zajęć/praktyk). Biuro mentoringu jest miejscem w którym beneficjenci uzyskują od mentora pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów (np. złożenie wniosku o przyznanie mieszkania, napisanie aplikacji o pracę itp.). Mentor będzie współprowadził zajęcia w tzw. Wehikule usamodzielnienia.
- ⇒ **pomoc konsultantów** - zadaniem konsultantów jest wspieranie uczestników w różnych obszarach ich funkcjonowanie prowadząc spotkania indywidualne i grupowe zajęcia w formie warsztatów. Zadaniem konsultantów będzie prowadzenie warsztatów w Wehikule Usamodzielnienia oraz pomoc podopiecznym w rozwoju ich kompetencji osobistych i społecznych, talentów i zainteresowań, rozbudzanie ich i wskazywanie możliwości;
- ⇒ **warsztaty usamodzielnienia** - stacjonarne - warsztaty ze wspólnym przygotowaniem posiłków i z wykorzystaniem aktywnych form pracy - w tym Wehikul usamodzielnienia - odbywają się 2 razy w miesiącu i trwają min. 4 godziny. Podczas spotkań Wehikulu realizowane będą gry, ćwiczenia symulacyjne i warsztaty dotyczące konstruktywnej komunikacji, ekonomii (w tym gospodarowania domowym budżetem), poruszania się na rynku pracy, przedsiębiorczości, zdrowia, praktycznych umiejętności życiowych i przepisów związanych z usamodzielnieniem. Zajęcia odbywają się metodą warsztatową i każde spotkanie prowadzone jest przez 2 konsultantów. Zakresy tematyczne warsztatów na spotkaniach Wehikulu Usamodzielnienia to m.in.: *Trening umiejętności społecznych* - na zajęciach Wehikulu młodzież znajduje się w środowisku rozumiejącym jej problemy, akceptującym jej trudności i ograniczenia oraz zapewniającym poczucie bezpieczeństwa, czyli stwarzającym warunki do trenowania umiejętności społecznych. Uczymy jak radzić sobie z nieśmiałością, agresją, jak nawiązywać i utrzymywać konstruktywne relacje z innymi, jak rozwiązywać konflikty i bronić swoich praw. Trenujemy umiejętności z zakresu komunikacji, asertywności oraz wykorzystania osobistego systemu wartości do godnego życia. *Ekonomia Robinsona* - młodzież uczestniczy w cyklu warsztatów dotyczących zarządzania budżetem, form zatrudnienia, pr. konsumenta oraz ubezpieczeń, zdobywa wiedzę na temat specyfiki rynku pracy z podstawami prawa pracy, rozwija umiejętności w poszukiwaniu pracy, uczy się pozyskiwania i analizowania ofert pracy, pisanie CV i listów motywacyjnych, odbywa symulowane rozmowy kwalifikacyjne, uczy się wypełniania formularzy urzędowych i poznaje podstawowe dokumenty związane z zatrudnieniem. *Zdrowie* - podczas warsztatów Wehikulu Usamodzielnienia realizowane będą zajęcia dotyczące zdrowia w oparciu o przewodnik „Usamodzielniaj się zdrowo”. Zajęcia obejmują profilaktykę zdrowia, zdrowy tryb życia, kontakt ze służbą zdrowia.
- ⇒ **talony kariery** - tzw. Kontrakt Robinsona - wsparcie według indywidualnych potrzeb uczestników np. organizacja i przeprowadzenie kursów: opiekuńki osób starszych z j. niemieckim zawodowym, barman i barista wraz z językiem norweskim, pomocy księgowej z j. niemieckim zaawansowanym, prawa jazdy kat. C, C+E oraz kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kurs j. obcego, kurs oprogramowania/ komputerowy, czesne szkoły policealne. Osoba podejmuje aktywizację w społeczności lokalnej - podejmuje prace społeczne na rzecz innych (np. DPS, schronisko itp.) Dopiero po przepracowaniu 100 godz. ma możliwość wybrania sobie kursu/ szkolenia lub zakupu sprzętu, który przeznaczą na swój rozwój zawodowy lub edukacyjny. Poprzez kontrakt młodzież uczy się stawiania i realizowania celów oraz wzmacnia wiarę w swoje możliwości;
- ⇒ **wolontariat** - pod okiem koordynatora wolontariatu młodzież przygotowuje wnioski na mini granty na rzecz lokalnej społeczności. Koordynator wolontariatu przeprowadzi dla tych osób szkolenie z zarządzania projektem, rozliczania itp. oraz obejmie wsparciem na wszystkich etapach realizacji projektu;
- ⇒ **integracja społeczna** - np. rajdy integracyjne wyjazdowe z noclegiem, wyżywieniem, opiekunami i trenerami oraz wyjscia do kina, teatru itp. - uczestnicy wspólnie z mentorem będą samodzielnie decydować o wybranych formach integracji, będą włączani w każdy etap ich realizacji poprzez co zdobywać będą dodatkowe kompetencje i umiejętności niezbędne w dorosłym życiu (rezerwacje, zakup biletów, planowanie, organizacja itp.);
- ⇒ **letnie i zimowe Warsztaty Usamodzielnienia** - wyjazdowe - uczestnicy wezmą udział w warsztatach usamodzielnienia rekreacyjno-edukacyjnych organizowanych przez Fundację Robinson Crusoe. Warsztaty Usamodzielnienia umożliwią młodzieży bardziej intensywną i głębszą pracę niż w ciągu roku szkolnego nad zagadnieniami dotyczącymi szeroko pojętego usamodzielnienia. Program warsztatów jest wystandardyzowany i czerpie doświadczenia z poprzednich wyjazdów Fundacji. Uczestnicy obozu wezmą udział w zajęciach rozwijających umiejętności związane z: przedsiębiorczością - warsztaty i gra symulacyjna „Robinson na swoim”; Zdrowiem lub prawem - warsztaty i gra symulacyjna „Robinson u lekarza” lub „Robinson zna prawo”; kreatywnością; komunikacją; interpersonalną; asertywnością; kulturą osobistą; współpracą w grupie; radzeniem sobie w sytuacjach trudnych (rozwiązywanie konfliktów, profilaktyka agresji). Wymienione umiejętności składają się na kompetencje samodzielnosci;
- ⇒ **Coaching personalny** - w celu pogłębionej pracy indywidualnej, będą mogli skorzystać z coachingu indywidualnego 1 na 1. Przedstawiciel Partnera biznesowego programu Wehikul Usamodzielnienia w Łęborgu firma Farm Frites S.A. zaangażuje menagerów/ kierowników do indywidualnej pracy z usamodzielnianym. spotkaniach indywidualnych opracuje indywidualną ścieżkę samodzielnosci i będzie pomagał w wyznaczaniu celów i ich realizacji.

W ramach realizowanego projektu pn. Centrum Usług Społecznych w Powiecie Łęborskim oraz udzielanych organizacji pozarządowej grantów (realizowany przez PCPR w Łęborgu oraz przez Regionalne Centrum Młodzieży w Łęborgu - tel. 513 011 277 - w Stacji Kultura w Łęborgu (ul. Dworcowa 8)

Monitoring sytuacji osoby usamodzielnianej - procesu usamodzielniania

Dokonuje pracownik organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - PCPR w Łęborku - po kontakcie z osobą usamodzielnianą i/lub opiekunem usamodzielniania.

Dokonuje się co najmniej raz na 12 miesięcy od sporządzenia IPU lub częściej w przypadku powzięcia informacji o istotnych zmianach w sytuacji życiowej

osoby usamodzielnianej.

Czy i w jakim zakresie realizowany jest Indywidualny Program Usamodzielniania, czy osoba usamodzielniana ma zapewnione z nw. formy pomocy i/lub oczekuje wsparcia w ich zakresie

np. współdzielenie osoby usamodzielnianej i opiekuna usamodzielniania, Podjęcie zatrudnienia i pomoc w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku
ul. Czołgostów 5, 84-200 Łębork
tel./fax: 52 966 21 05
pcpr@pcprlebork.pl www.pcprlebork.pl

Łębork dnia _____

**MONITORING SYTUACJI OSOBY USAMODZIELNIANEJ
PROCESU USAMODZIELNIENIA**

1. Sprawdzanie dla osób, które otrzymały świadczenie.
2. Informacja o sytuacji życiowej rodziny przez opiekuna - PCPR w Łęborku - po kontakcie z osobą usamodzielnianą (lub opiekunem usamodzielniania).
3. Dokonuje się w regularnym trybie z częstotliwością IPU lub częściej w przypadku powzięcia informacji o istotnych zmianach w sytuacji życiowej osoby usamodzielnianej.

Dane osoby usamodzielnianej:
Imię i nazwisko: _____
Data sporządzenia IPU: _____
Data /y/ modyfikacji IPU: _____

Monitoring sytuacji osoby usamodzielnianej dokonano w kontakcie z:
 osobą usamodzielnianą
 opiekunem usamodzielniania
 inną (informacja ze środowiska, brak kontaktu, itp.)

Opis po weryfikacji dokumentacji w/w osoby usamodzielnianej:
Czy i w jakim zakresie realizowany jest Indywidualny Program Usamodzielniania, czy osoba usamodzielniana ma zapewnione z nw. formy pomocy i/lub oczekuje wsparcia w ich zakresie:
(w przypadku, gdy osoba nie korzysta z form wsparcia, korzystaje z niego w ramach innych podmiotów lub brakuje informacji w tym zakresie - proszę krótko opisać sytuację)

pomocy na kontynuowanie nauki	☐ TAK	☐ NIE
pomocy na usamodzielnienie	☐ TAK	☐ NIE
pomocy na zaprowadzenie	☐ TAK	☐ NIE
współdzielenie osoby usamodzielnianej i opiekuna usamodzielniania	☐ TAK	☐ NIE
styczanie przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, w tym: - nauka języka obcego - weryfikacja umiejętności - udział w szkoleniach podnoszących kompetencje lub kwalifikacje zawodowe i inne formy wsparcia.	☐ TAK	☐ NIE
upewnienie do ubiegania się o pracę	☐ TAK	☐ NIE

kontakt z instytucjami i/lub podjęcie informacji w instytucjach wspierających pomoc w tym zakresie	☐ TAK	☐ NIE
styczanie odpowiednich warunków mieszkaniowych po opuszczeniu pieczy zastępczej	☐ TAK	☐ NIE
Podjęcie zatrudnienia i pomoc w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia	☐ TAK	☐ NIE
wsparcie psychologiczne, terapeutyczne	☐ TAK	☐ NIE
pomoc prawna	☐ TAK	☐ NIE
udział w spotkaniach i przedsięwzięciach edukacyjnych, integracyjnych, pieczy zastępczej	☐ TAK	☐ NIE
inne	☐ TAK	☐ NIE

Informacja w/w, zaktualizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania

(Dni) osoby usamodzielnianej (lub informacja o gospodarstwie rodzinnym) w kontakcie z opiekunem

(Dni) i przeliczaj pracownika (sprawdzającego)

(Dni) przeliczaj (Kierownik Działu, Pasy Pracownicze)

(Dni) przeliczaj Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku

Zakończenie procesu usamodzielnienia

Proces usamodzielniania może zakończyć się w następujących sytuacjach:

- ⇒ osoba usamodzielniana kończy 25 lat;
- ⇒ osoba usamodzielniana sama podejmuje decyzję o opuszczeniu placówki lub rodziny zastępczej;
- ⇒ osoba usamodzielniana nie realizuje Indywidualnego Programu Usamodzielniania

Dyrektor lub kierownik placówki albo rodzina zastępcza przekazuje dokumentację dotyczącą osoby usamodzielnianej powiatowemu centrum pomocy rodzinie, nie później niż na miesiąc, przed terminem opuszczenia przez tę osobę placówki lub rodziny zastępczej.

Po zakończeniu realizacji indywidualnego programu usamodzielniania osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do udzielenia pomocy dokonują oceny końcowej procesu usamodzielniania.

Ocena procesu usamodzielniania:

dokonana na podstawie oceny realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania i jego zmian oraz monitoringu sytuacji osoby usamodzielnianej

Opisanie czy proces usamodzielniania w zakresie przewidzianym w IPU pozwolił na przygotowanie osoby do samodzielnego życia czy też wymaga nadal wsparcia instytucjonalnego i środowiskowego, czy wskazano osobie możliwości ubiegania się o pomoc instytucjonalną i w jakim zakresie).

dokonuje osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielniania i kierownikiem PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Luborku
 ul. Czołgistów 5, 84-200 Lubork
 tel./fax: 59 8622104
 pcpr@pcprlubork.pl www.pcprlubork.pl

Lębork, dnia _____
OCENA KOŃCOWA PROCESU USAMODZIELNIENIA
 Dokonana na podstawie oceny realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania i jego zmian oraz monitoringu sytuacji osoby usamodzielnianej

Dane osoby usamodzielnianej:
 Imię i nazwisko: _____

Współdziałanie i wspieranie osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, kontakty osoby usamodzielnianej z rodziną
 _____
 _____
 _____

Uzyskanie wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej
 _____
 _____
 _____

Uzyskanie kwalifikacji zawodowych
 _____
 _____
 _____

Uprawienia do ubezpieczenia zdrowotnego
 _____
 _____

Najbliższe osiedlenia się osoby usamodzielnianej
 _____

Uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych
 _____
 _____
 _____

Podjęcie zatrudnienia
 _____
 _____
 _____

Uzyskanie przysługujących świadczeń
 _____
 _____
 _____

Inne formy pomocy
 _____
 _____
 _____

Wniosek końcowy (proszę opisać czy proces usamodzielniania w zakresie przewidzianym w IPU pozwolił na przygotowanie osoby do samodzielnego życia czy też wymaga nadal wsparcia instytucjonalnego i środowiskowego, czy wskazano osobie możliwości ubiegania się o pomoc instytucjonalną i w jakim zakresie)

_____

_____ (opiekun usamodzielnianej)   _____ (opiekun rodziny zastępczej)
 _____ (opiekun pomocy rodzinie)   _____ (opiekun rodziny zastępczej)   _____ (opiekun pomocy rodzinie w Luborku)

Pomoc dla usamodzielnianych, którzy opuścili pieczę zastępczą - podstawa prawna, źródła informacji:

- ⇒ *przepisy prawne*: osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą - ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / osoby usamodzielniane opuszczające placówki z ustawy o pomocy społecznej - ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie;
- ⇒ *przepisy prawa lokalnego*: BIP Powiatu Lęborskiego <https://powiatleborski.bip.gov.pl> - uchwała nr 363/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim - załącznik nr 10 - Zasady przyznawania dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie,
- ⇒ uregulowania wewnętrzne w PCPR w Lęborku: BIP PCPR w Lęborku (https://pcpr_lebork.bip.gov.pl/) - Zarządzenia nr 20/2021 Kierownika PCPR w Lęborku z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku - załącznik 16 (16a-16g) - Usamodzielnianie wychowanków
- ⇒ informator dla osób usamodzielnianych dostępny w siedzibie jednostki oraz na stronie www.pcprlebork.pl (zakładka OSOBY USAMODZIELNIANE),
- ⇒ informacje o realizowanych projektach - formach wsparcia dostępne w siedzibie jednostki oraz na stronie

- ⇒ Informator dla osób usamodzielnianych i ich opiekunów dostępny w PCPR oraz na stronie www.pcprlebork.pl (w zakładce OSOBY USAMODZIELNIANE)
- ⇒ wzory dokumentów i druków do pobrania dostępne na stronie internetowej:
  - ⇒ pod adresem: www.pcprlebork.pl w zakładce: OSOBY USAMODZIELNIANE / druki (na podstawie zarządzenia nr 20/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
  - ⇒ <https://prawomiejscowe.pl/StarostwoPowiatowewLeborku/> (wnioski na kontynuację nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie - załączniki odpowiednio 1-3 uchwały nr 363/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim)

NOTATKI

**Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Łęborgu**

**ul. Czołgistów 5
84-300 Łęborg**

tel./fax. 59/8628106
pcpr@pcprleborg.pl
www.pcprleborg.pl

**Kontakt w sprawie
usamodzielnienia:
Powiatowe Centrum Pomocy
Rodzinie w Łęborgu, ul.
Czołgistów 5, 84-300 Łęborg**
tel./fax. 59/8628106
pcpr@pcprleborg.pl
www.pcprleborg.pl

Pracownicy:

- ⇒ Marta Hawruto - osoby upuszczające rodzinną pieczę zastępczą
- ⇒ Michalina Bizewska - osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze
- ⇒ Małgorzata Jarosz-Kozół - osoby opuszczające placówki dot. z ustawy o pomocy społecznej (MOW, MOS, ZP)

Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej i Świadczeń:

- ⇒ Marta Hawruto - specjalista pracy socjalnej
- ⇒ Michalina Bizewska - specjalista pracy socjalnej

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej:

- ⇒ Sylwia Bielamowicz-Kapel - starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
- ⇒ Monika Zocek-Piepiórka - starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
- ⇒ Kamila Lukowska - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
- ⇒ Patrycja Glubiak - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
- ⇒ Emilia Rumińska-Malinowska - specjalista pracy z rodziną
- ⇒ Marta Maryniak - specjalista pracy z rodziną

Dział Pieczy Zastępczej:

- ⇒ Joanna Dalkowska - Kierownik Działu Pieczy Zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu:

- ⇒ Bogusława Lis-Zielińska - Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu